

Yttrande över betänkande Stärkt barnrättsperspektiv för barn i skyddat boende SOU 2017-112

Dnr 00466-2018

Förslag till beslut

1. Region Norrbotten lämnar yttrande enligt förslaget.

Sammanfattning

Utredningen Ett fönster av möjligheter – ett stärkt barnrättsperspektiv för barn i skyddat boende (SOU 2017-112), omfattar förslag på åtgärder för att stärka barnrättsperspektivet för barn som vistas i skyddat boende. Förslagen syftar till att tydliggöra barnets rättsliga ställning och att den ska beaktas vid avvägningar och bedömningar som görs i beslutsprocesser som rör barn.

Region Norrbotten ställer sig i huvudsak positiv till utredningens förslag men anser att landstingen och regionerna själva behöver besluta över vilken nivå, primärvård eller specialiserad vård, som involveras i olika skeden i samband med placering av barn i skyddat boende.

Ärendet

Bakgrund

I november 2016 tillsatte regeringen en utredning om stärkt barnrättsperspektiv för barn i skyddat boende. Barn som vistas i skyddat boende har i allmänhet bevittnat eller själva utsatts för våld. Tyngdpunkten i utredningen har varit att lyfta fram barnkonventionens budskap där varje barn är en rättighetsbärare, med egna behov och rättigheter som ska tillgodoses.

Utredningens förslag

Utredningen betonar att skyddat boende ska regleras i socialtjänstlagen som en boendeinsats för den som behöver stöd och skydd till följd av hot, våld eller andra övergrepp. Utredningen lyfter fram att det är socialtjänsten som ansvarar för skyddad boenden och att en enskild verksamhet som driver skyddat boende ska ansöka om tillstånd hos Inspektionen av vård och omsorg (IVO). Utredningen föreslår vidare att socialnämnden ska fatta ett särskilt beslut enligt socialtjänstlagen för barn som följer med en vårdnadshavare till skyddat boende.

Utredningen påpekar att det idag saknas en enhetlig syn på hur insatsen skyddat boende definieras och lämnar förslag till hur den insatsen kan lagregleras och definieras och hur en tillståndsplikt för dessa boenden bör utformas.

Utredningen lämnar förslag på åtgärder som bidrar till att förtydliga det ansvar som samhället och enskilda aktörer redan i dag har för barn i skyddat boende och föreslår hur barnet ska synliggöras och göras mer delaktigt i frågor som rör hen under tiden i skyddat boende.

Utredningen föreslår vidare hur barnets rätt till skolgång, hälso- och sjukvård, tandvård och stöd och behandling ska säkerställas och hur beslut som rör insatsen skyddat boende ska följas upp.

Samverkan mellan socialnämnden och hälso-och sjukvården ska leda till att landstinget/regionen i anslutning till att placeringen erbjuder barnet eller den unge en hälsoundersökning. För barn i skyddat boende som har behov av insatser från såväl socialtjänst som hälso- och sjukvård ska det upprättas en samordnad individuell plan (SIP).

Utredningen lämnar förslag på att personal i skyddade boenden ska ha kunskaper om barns behov och dessutom om barns rättigheter och att särskilda utbildningsinsatser riktas till domstolar och familjerätter om barns situation i skyddat boende. Vidare ska Socialstyrelsen uppdras att ta fram en modell för barns umgänge med en misstänkt förövare.

Insatser från barn- och ungdomspsykiatri

Utredningen anser att barn i skyddat boende ska kunna tas emot av barn- och ungdomspsykiatri och vara delaktig redan i ett tidigt skede av placering.

Utredningen föreslår att Socialstyrelsen bör få i uppdrag att ta fram en vägledning om barn- och ungdomspsykiatriens stöd till barn som vistas eller har vistats i skyddat boende samt även beskriva hur barn- och ungdomspsykiatri ska utgöra en stödfunktion till personalen i skyddat boende.

Barnrättsperspektivet

Genom att stärka barnperspektivet blir barnet ett rättssubjekt med egna specifika rättigheter. Barnet kan då tas emot i skyddat boende oavsett ålder och kön och få ett boende med särskild barnkompetens. Samtidigt får barnet sina egna stödbehov tillgodosedda. Utifrån utredningens förslag följer även att barnet får hälso- och sjukvård, säker skolgång, delaktighet i vad som händer och är skyddat från våld samt får en trygg utflyttning.

Ekonomiska konsekvenser

Det föreslås att barnet och unga vuxna, mellan 18-20 år, i samband med en placering i skyddat boende ska erbjudas en hälsoundersökning. SKL har för 2017 uppskattat kostnaden för en sådan hälsoundersökning till 2 060 kr per barn. Kostnaden är beräknat på 3500 barn och innebär en kostnad på cirka 7,2 mnkr årligen. Kostnaderna för att barn och unga erbjuds en hälsoundersökning bedöms leda till minskade kostnader för deras behov av insatser senare i livet.

Bilagor:

Remissyttrande Ett fönster av möjligheter-stärkt barnperspektiv för barn i skyddat boende SOU 2017:112

Barnperspektiv för barn i skyddat boende SOU 2017:112

Protokollsutdrag skickas till:

Verksamhetsdirektör

Ekonomi- och planeringsdirektör

Divisionschef Närsjukvård

Divisionschef Länsjukvård